

7. European Parliament resolution of 12 March 2019 on building EU capacity on conflict prevention and mediation. 2018/2159(INI). URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=oj:JOC_2021_023_R_0004

8. Transitional Justice in the context of Peace Mediation. Factsheet – EEAS Mediation Support Project – Knowledge Product. November 2012. URL: https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/droi/dv/401_factsheettransjust_/401_factsheettransjust_en.pdf

*Катерина ПАНЧЕНКО
студентка першого курсу
освітньої програми «Суспільне і приватне врядування»,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»*

ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ ЧЕРЕЗ ЕФЕКТИВНЕ ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Ключові слова: влада, управління, реформування, держава

Мета дослідження: визначити стратегічні напрями трансформації України у публічному управлінні в умовах відновлення країни та інтеграції до ЄС.

Виклад основного матеріалу. Після завершення війни Україні необхідно пройти реформування багатьох галузей, щоб інтенсивно розвиватись та стати повноправним членом ЄС. Для цього важливою буде ефективна система роботи в сфері публічного управління та адміністрування. Вона досі є недопрацьованою та потребує коректив та удосконалень.

Публічне управління в Україні є недостатньо відкритим, взаємодії з громадськістю має бути більше. Громадяни мають право бути обізнаними в тому, що відбувається в державі та активно залучались до процесів прийняття рішень. Процедури прийняття рішень державними органами влади не є прозорими і зрозумілими. Забезпечення регулярної звітності та контролю за їхньою діяльністю допоможуть підтримувати довіру до влади на достатньо високому рівні.

Очищення державних структур від корупції й досі залишається неефективним. Усі чиновники, що були причетні до корупційних скандалів або інших злочинів, що завдали шкоди державі, мають бути позбавлені права обіймати державні посади.

«Європейський і світовий досвід свідчать, що місцеві проблеми можуть ефективно вирішуватися виключно на місцевому рівні. Децентралізація передбачає передачу повноважень вирішувати місцеві проблеми на найближчий для людей рівень – від центральних державних структур органам місцевого самоврядування – безпосередньо громадам, а також забезпечити їх власними фінансовими ресурсами, які зроблять їх спроможними ці проблеми вирішувати» [1].

В Україні відсутній постійний моніторинг діяльності державних установ. Однак, для ефективної роботи антикорупційних органів, існують проблеми з принципом незалежності НАБУ та САП. Реформи судів та поліції уже тривають довгий час, проте радикальних змін немає.

Україні необхідна оптимізація податкової системи та ефективне управління державними коштами, що забезпечить належне надходження коштів до державного бюджету і їх розподіл на розвиток стратегічних галузей.

Існують труднощі із забезпеченням залучення інвестицій та фінансової допомоги від партнерів, що впливає на наповнення бюджету. Якщо в сфері боротьби з корупцією ми матимемо успіхи і своїми діями доведемо, що інвестувати в розвиток України безпечно і результативно, обсяг іноземних фінансових вливань в нашу країну суттєво збільшиться. «Ступінь ризику та умови, за яких здійснюється інвестиційна діяльність у країні, визначаються політичними, економічними та іншими факторами, внаслідок чого створюється сприятливий інвестиційний клімат. Тому рекомендації Уряду України вживати певних заходів для покращення інвестиційного клімату та залучення іноземних інвестицій, що сприятиме розвитку економіки країни є дуже актуальними» [2].

І надалі прогнозуються значні демографічні проблеми в Україні. Попри це важливо, щоб держава забезпечувала державні структури кваліфікованими фахівцями у сферах управління. Для цього мають бути розроблені відповідні програми, що заохочували б спеціалістів цієї галузі вдосконалювати рівень своєї професійної діяльності.

Україна досягла значних успіхів у впровадженні електронних сервісів для громадян і бізнесу, тому цю галузь треба розвивати і надалі. Цифрове врядування спрощує отримання послуг, економить час, робить ефективність вищою і зменшує корупційні ризики. «Цифровізація реалізується в країнах через широкомасштабне впровадження цифрових технологій та інфраструктури в різних сферах суспільства. Цей процес вміщує впровадження цифрових рішень, платформ, програм, систем, та інших інноваційних технологій, які замінюють традиційні аналогові процеси, збільшуючи ефективність та зручність» [3].

В Україні недостатньо чітко визначаються пріоритети розвитку через стратегічні плани з вимірюваними КРІ (ключовими показниками ефективності того чи іншого підходу), що ускладнює оцінку ефективності політики, а також уповільнює своєчасне коригування дій влади.

Залишається не вирішеною проблема впровадження стандартів управління та адміністративних процедур відповідно до практики ЄС. Варто орієнтуватись на досвід європейських країн, враховуючи наші власні особливості, та послідовно втілювати зміни в Україні.

Відсутня ефективна взаємодія з нашими іноземними партнерами, що пов'язано з недостатньою гармонізацією законодавства та управлінських практик (для належної підтримки міжнародної співпраці). «Угода про Асоціацію передбачає спільне зобов'язання щодо тісних і тривалих відносин, заснованих на спільних цінностях, зокрема, на повній повазі до демократичних принципів, верховенства права, належного врядування тощо [4].

Реформи в Україні потребують більшої послідовності, системності; мають поєднувати технічні, правові та економічні норми з вимогами Європейського Союзу. Зобов'язання України за Угодою про асоціацію передбачає заміну застарілих стандартів на європейські для покращення якості товарів та інтеграції в єдиний ринок ЄС. «Угода передбачає, що ЄС та Україна вживатимуть ефективних заходів для запобігання шахрайству, корупції та будь-якій іншій незаконній діяльності та боротьби з ними» [4].

Висновки. Критерієм успіху України повинно стати прагнення влади до розвитку та рішуче вжиття всіх необхідних для цього заходів. Ефективне управління, що базується на демократичних принципах, європейських цінностях та стандартах, є основою для побудови сильної, успішної демократичної держави Україна. Для цього, на мою думку, основними напрямками реформування державного управління мають бути: забезпечення прозорості влади, комунікація та взаємодія з громадськістю, оновлення державного та місцевих апаратів влади, посилення боротьби з корупцією, ефективне використання фінансових ресурсів, цифровізація державного управління, довгострокове планування та стратегічне управління державними програмами, трансформація держави через впровадження європейських стандартів – гармонізації національної системи з вимогами ЄС.

Список використаних джерел

1. Лесюк В. С. Децентралізація влади в Україні як механізм розвитку громад. URL: <https://oblrada-pl.gov.ua/sites/default/files/field/projects/07.pdf>

2. Материнська О. А, Пустова П. Д. Відновлення та розвиток: інвестиційні перспективи України після війни. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-28>

3. Сиротін В. Д. Сутність та особливості цифровізації у сфері публічного управління. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-8-02-05>

4. EU–Ukraine Association Agreement: Quick Guide. URL: https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/071215_eu-ukraine_association_agreement.pdf

Сергій ПОРОСКУН

доктор філософії (PhD) з маркетингу

АДАПТАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ ДО EUROPEAN GREEN DEAL

Ключові слова: публічне управління, Європейський зелений курс, екологічна модернізація, дорожня інфраструктура, стратегії фінансування, циркулярна економіка, зелені облігації, післявоєнне відновлення України.

Метою дослідження є визначення стратегічних пріоритетів трансформації публічного управління України в умовах наближення до кліматичних стандартів Європейського Союзу та розробка моделі управління інфраструктурними проєктами на засадах ресурсоефективності та циркулярності.

Виклад основного матеріалу. Тема адаптації публічного управління України до стандартів European Green Deal (ЕЗК) є критично важливою в контексті нашого статусу кандидата на вступ до ЄС та потреб післявоєнної відбудови. Це не просто «екологізація» політики, а повна перебудова системи державного адміністрування.

Першим і найбільш фундаментальним етапом адаптації системи публічного управління України до європейських вимог є комплексна гармонізація національного законодавства з ключовими регламентами та директивами ЄС. Цей процес вимагає відходу від формального декларування цілей і переходу до практичного впровадження жорстких екологічних стандартів, які стануть основою нової економічної моделі (рис. 1).

Центральним елементом цієї реформи є запровадження національної системи моніторингу, звітності та верифікації (MRV). Вона має стати прозорим інструментом контролю за викидами парникових газів, що дозволить державі отримувати точні дані про вплив промисловості на